

Hoogheemraadschap van
Rijnland

Projectplan vervanging poldergemaal Westbroekpolder en aanleg vispassage

Projectnummer: DIG-10880

**Projectplan op basis van
Artikel 5.4 van de Waterwet**

Archimedesweg 1
Postadres:
postbus 156
2300 AD Leiden

KvK nr: 51137747

telefoon: (071) 30 63 063
telefax: (071) 51 23 916
internet: www.rijnland.net
e-mail: post@rijnland.net

BTW nr: NL813766928B01

kenmerk: 21.062772
auteur: Eva Zonneveld
datum: 07/09/2021

project:
dossier: 10880

Inhoud

Samenvatting	3
1 Inleiding en leeswijzer	4
2 Projectopdracht (wat gaan we doen)	5
2.1 Aanleiding en doel van het project.....	5
2.2 Wat is een projectplan?.....	5
2.3 Locatieschets	5
2.4 Huidige situatie.....	8
2.5 Toekomstige situatie.....	8
3 Beleidskader (waarom gaan we het doen).....	10
3.1 Rijnlandsbeleid.....	10
3.1.1 Peilbesluit voor de Westbroekpolder	10
3.1.2 WaterBeheerPlan5 (WBP5)	10
3.1.3 Nota bemalingsbeleid	10
3.1.4 Ecologische werkprotocollen	11
3.1.5 Visie vismigratie.....	11
3.2 Gemeentelijk beleid	11
4 Projectuitvoering (hoe gaan we het doen).....	12
3.3 Uitgevoerde onderzoeken relevant voor de renovatie	12
3.4 Uitgangspunten.....	13
3.4.1 Planning en aanbesteding.....	13
3.4.2 Randvoorwaarden	13
3.5 Realisatie	13
3.6 Onderhoud	13
4 Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten	14
4.1 Impact op de omgeving	14
4.2 Beperking nadelige effecten.....	14
4.3 Nadeelcompensatie	14
5 Besluitvormingsprocedure	15
Bijlage 1. Voorontwerp Westbroekpolder	16
.....	16

Samenvatting

Doelstelling van de Waterwet is het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Om dit goed uit te kunnen voeren is het essentieel dat alle gemalen de juiste capaciteit hebben en dat ze in een goede onderhoudsstaat zijn (voldoende beschikbaar en betrouwbaar).

Aan de hand van een inspectieprogramma en meldingen uit het veld is een Lange Termijn Asset Planning (LTAP) voor de gemalen opgesteld. De gemalen uit de LTAP worden één voor één gerenoveerd.

Poldergemaal Westbroekpolder is gelegen aan de Weipoortseweg t/o nummer 84 te Zoeterwoude (Weipolder). Het gemaal is in 2007 gereviseerd naar zijn huidige vorm en wordt in 2022-2023 opnieuw gerenoveerd en voorzien van een vispassage.

Rijnland gaat het gemaal op dezelfde locatie vervangen. De capaciteit van het huidige gemaal is 26 m³ per minuut. Deze capaciteit blijft behouden en dus ongewijzigd. Om de watersystemen goed te beheren, moet Rijnland actuele peilbesluiten voor zijn polders hebben. Het Westbroekpoldergemaal verzorgt het peilbeheer van alle drie peilgebieden van de Westbroekpolder. De renovatie van het gemaal geeft geen wijzigingen in de peilbesluiten.

In dit projectplan leest u uitgebreid over de werkzaamheden van het hoogheemraadschap.

1 Inleiding en leeswijzer

Het hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland) is verantwoordelijk voor het beheer van watersystemen in zijn beheergebied. Voor het verbeteren van de waterhuishouding kan het nodig zijn dat maatregelen worden getroffen. Deze maatregelen bestaan in dit geval uit het wijzigen van waterstaatswerken.

- Hoofdstuk 2 behandelt wat we gaan doen
- Hoofdstuk 3 behandelt waarom we het doen
- Hoofdstuk 4 behandelt hoe we het doen
- Hoofdstuk 5 behandelt consequenties voor derden en beperking nadelige effecten
- Hoofdstuk 6 geeft een overzicht van de procedure die wordt gevolgd om het projectplan vast te stellen

2 Projectopdracht (wat gaan we doen)

2.1 Aanleiding en doel van het project

Het project vervanging poldergemaal Westbroekpolder draagt bij aan de verwezenlijking van de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen. Doel van dit project is dat het gemaal na uitvoering van de werkzaamheden is uitgerust om o.b.v. uitsluitend normaal dagelijks onderhoud 15 jaar probleemloos te functioneren. Dit betekent het vervangen van specifieke onderdelen en aantonen dat deze vervangen onderdelen 15 jaar lang functioneren zonder vervangingsonderhoud.

Door deze maatregel worden de volgende doelen gerealiseerd:

- Bedrijfszekerheid van de bemaling
- Voldoen aan de huidige wet- en regelgeving

Het poldergemaal Westbroekpolder is gelegen aan de Weipoortseweg t/o nummer 84 te Zoeterwoude (Weipolder). Het gemaal is aangelegd in 1978 en in 2007 voor het laatst gereviseerd. In 2011 en 2016 is de persleiding gerepareerd na een breuk als gevolg van zakkingen. Het gemaal is weer aan een reguliere renovatie toe, waarbij de pomp wordt gereviseerd, de elektrische installatie wordt vervangen en overige herstel- of verbeteringsmaatregelen worden uitgevoerd. Besloten is om ook de persleiding te vervangen. Daarnaast wordt in het kader van het vismigratiebeleid een vispassage aangelegd naast het gemaal.

Na realisatie van dit project kan de bemalingscontinuïteit van het gebied worden gegarandeerd. Wateroverlast treedt na renovatie van het gemaal alleen op in uitzonderlijke situaties. In die gevallen stelt Rijnland het calamiteitenplan in werking en heeft Rijnland op dat moment een inspanningsverplichting om wateroverlast te voorkomen.

2.2 Wat is een projectplan?

Op basis van artikel 5.4 van de Waterwet dient voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk een projectplan vastgesteld te worden. Waterstaatswerken die in dit geval gewijzigd of aangelegd worden zijn de gemalen (sloop en nieuwbouw) en het oppervlaktewaterlichaam (demping en compensatie). Op grond van het tweede lid van artikel 5.4 dient een projectplan tenminste het volgende te bevatten:

- een beschrijving van het betrokken werk
- de wijze waarop het wordt uitgevoerd en
- een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

2.3 Locatieschets

Het poldergemaal Westbroekpolder maalt met een persleiding uit naar de Weipoortse Vliet (boezem van Rijnland). Het gemaal ligt in landelijk gebied en is via Weipoortseweg vanaf één zijde te bereiken (zie afbeeldingen 1 en 2).

- X Coördinaat

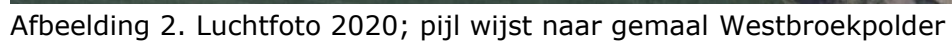
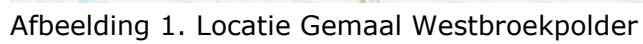

95646,224

- Y Coördinaat

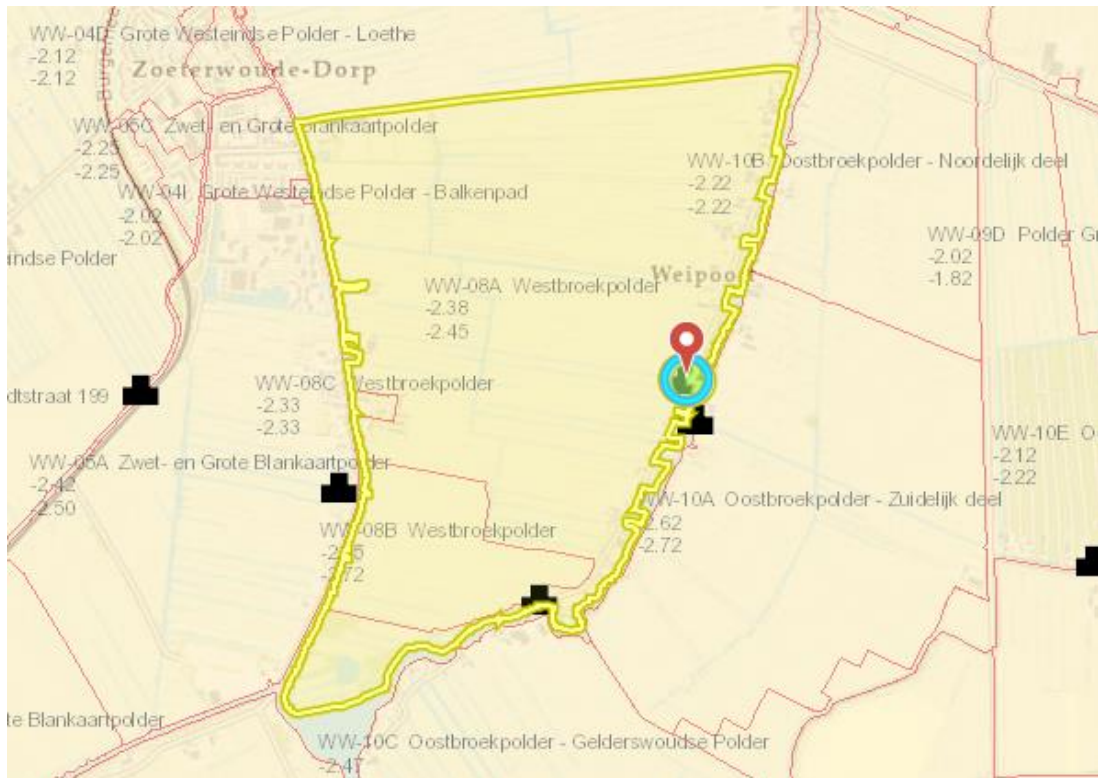

458352,091

Pagina **6** van **16**

Afbeelding 3 Peilvakken in peilgebied Westbroekpolder

Het gemaal bevindt zich binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Zoeterwoude. Het terrein waarop het gemaal zich bevindt is eigendom van het Hoogheemraadschap van Rijnland (zie afbeelding 4). De renovatie vindt plaats binnen de contouren van dit eigendom. De vispassage dient onder de Weipoortseweg te worden aangelegd. Deze weg is in eigendom van de gemeente Zoeterwoude.

Afbeelding 4 Eigendomssituatie van het poldergemaal Westbroekpolder

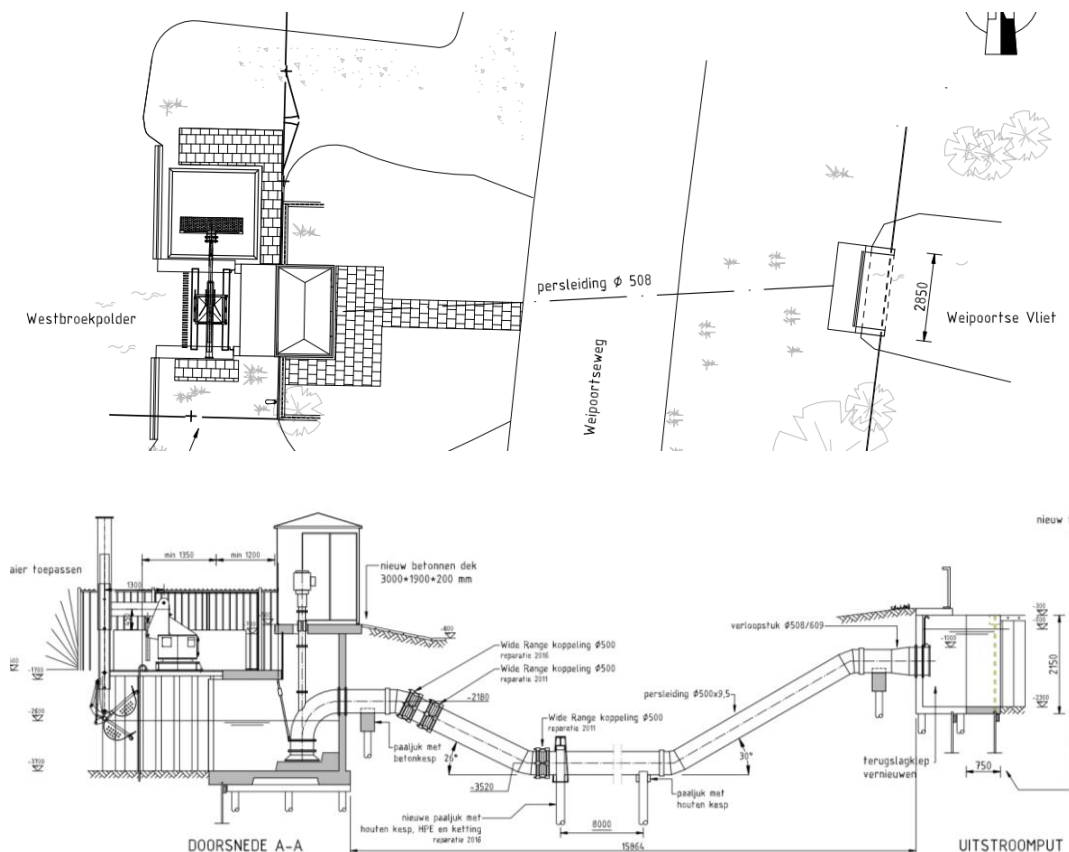

2.4 Huidige situatie

Het huidige gemaal is een pompgemaal (zie afbeelding 5 en 6). De maximale capaciteit van dit gemaal is 26 m³/minuut. Deze capaciteit blijft behouden en dus ongewijzigd.

Afbeelding 5 Poldergemaal Westbroekpolder – foto huidige situatie

Afbeelding 6 Poldergemaal Westbroekpolder – schetsen huidige situatie

2.5 Toekomstige situatie

Voor het nieuwe gemaal is een voorontwerp opgesteld. In een latere fase (vanaf 1ste kwartaal 2022) zal een detailontwerp worden gemaakt door de opdrachtnemer die ook de

renovatie zal uitvoeren. In bijlage 1 is het voorontwerp van poldergemaal Westbroekpolder weergegeven.

Werkzaamheden aan het gemaal

Rijnland gaat het gemaal op dezelfde locatie renoveren. De capaciteit van het huidige gemaal van 26 m³/min blijft behouden. De renovatie houdt op hoofdlijnen in het reviseren van de pomp, reviseren of vervangen van de automatische krooshekreiniger, vervangen van de elektrische installatie inclusief de procesautomatisering, vervangen van de persleiding en revisie van de damwand aan de instroomzijde. Om te voldoen aan de actuele bedienings- en veiligheidseisen van Rijnland wordt de behuizing vernieuwd en vergroot.

De vispassage

Rijnland streeft naar verbetering van de vismigratie naar polders die een geschikt paai- en opgroeigebied vormen voor trekvis. Dit is het geval tussen de boezem van Rijnland en de Westbroekpolder. Daarom zal bij het gemaal een tweezijde vispassage worden aangelegd, die zowel migratie van boezem naar polder als migratie van polder naar boezem mogelijk maakt. Bij het gemaal worden viswerende voorzieningen getroffen om te voorkomen dat vissen in de pomp terecht komen.

Het ontwerp van de vispassage is niet uitgewerkt in het voorontwerp. In de aanbesteding van dit gemaal wordt aan de aannemer gevraagd om met een deskundige partij een passende oplossing hiervoor te bepalen.

3 Beleidskader (waarom gaan we het doen)

3.1 Rijnlandsbeleid

Bij de renovatie van het project “Poldergemaal Westbroekpolder” is het volgende Rijnlandse beleid relevant:

- Peilbesluiten Westbroekpolder
- WBP 5
- Nota bemalingsbeleid
- Ecologische werkprotocollen van Rijnland gebaseerd op de Flora- en faunawet (nu: Wet natuurbescherming)
- vismigratiebeleid

3.1.1 Peilbesluit voor de Westbroekpolder

De Verenigde Vergadering van het hoogheemraadschap van Rijnland heeft op 27 september 2017 het peilbesluit voor de Westbroekpolder vastgesteld.

Het poldergemaal Westbroekpolder is verantwoordelijk voor het bemalen van de gehele Westbroekpolder naar Rijnlandsboezem (zie afbeelding 3). De peilen blijven ongewijzigd. Het gebied kent een 3-tal peilvakken, zijnde:

- WW-08A
- WW-08B
- WW-08C

3.1.2 WaterBeheerPlan5 (WBP5)

Elke zes jaar leggen waterschappen het beleid en de aanpak die noodzakelijk zijn om de watertaken goed te kunnen uitvoeren, vast in een zogeheten waterbeheerplan. In het vijfde waterbeheerplan (WBP5) is richting gegeven aan het waterbeheer in de periode 2016 -2021.

Dit renovatieproject valt onder het thema Voldoende water van het WBP5; wij houden het watersysteem in stand. Rijnland streeft ernaar om alle kunstwerken (waaronder gemalen) in het watersysteem in 2027 op orde te hebben. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- We doen dit tegen zo laag mogelijk kosten en maken daarbij continu de afweging tussen functie, risico's en levensduurkosten. Dat noemen we Assetmanagement.
- Daarbij kijken we ook of onderhoud, binnen bepaalde kaders, niet beter door anderen kan worden gedaan. Bijvoorbeeld via blauwe diensten.
- We doen dit zo duurzaam mogelijk: in materialen, energieverbruik en invloed op de omgeving.

3.1.3 Nota bemalingsbeleid

Rijnland hanteert voor de (ontwerp)capaciteit van poldergemalen de bemalingsrichtlijnen (Nota bemalingsbeleid, geactualiseerd in 2020). Met de bemalingsrichtlijnen wordt een eerlijke verdeling bereikt van de afvoercapaciteit van de polders op de boezem.

In het algemeen geeft Rijnland poldergemalen geen hogere afvoercapaciteit dan volgt uit de bemalingsrichtlijnen, omdat anders het boezemsysteem te zwaar wordt belast en er daar knelpunten kunnen ontstaan. Als er specifieke omstandigheden zijn in een polder kan Rijnland besluiten om van de bemalingsrichtlijnen af te wijken. De capaciteit van het huidige gemaal is 26 m³ per minuut. Deze capaciteit blijft behouden en dus ongewijzigd.

3.1.4 Ecologische werkprotocollen

De Wet natuurbescherming ziet toe op de duurzame instandhouding van planten en diersoorten in Nederland. De wet kent een aantal verbodsbepalingen, maar ook voorwaarden waaronder bepaalde handelingen mogen plaatsvinden.

De werkprotocollen 9 t/m 13 van Rijnland zullen voor dit project worden nageleefd teneinde schade voor flora en fauna te voorkomen.

3.1.5 Visie vismigratie

Rijnland streeft naar het bevorderen van vismigratie tussen Rijnlands boezem en de polder. Dit beleid is vastgelegd in de 'Visie vismigratie' (17 mei 2018). In dit kader streeft Rijnland er ook naar alle gemalen visveilig te maken. Het nieuwe gemaal van de Westbroekpolder wordt daarom visveilig uitgevoerd.

3.2 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan Landelijk gebied van de gemeente Zoeterwoude is van toepassing op deze locatie. Het gemaal heeft de bestemming 'bedrijf', met een dubbelbestemming Archeologie. De renovatie van het gemaal past binnen de kader van het bestemmingsplan.

4 Projectuitvoering (hoe gaan we het doen)

Om de bemaling van het achterliggende peilvak te garanderen wordt het gemaal gerenoveerd, dit houdt in (zie bijlage 1):

- De huidige pompput blijft gehandhaafd, alleen de damwand wordt hersteld.
- De pomp wordt gereviseerd
- De automatische krooshekreiniger wordt gereviseerd of vervangen
- De elektrische installatie, aansturing en procesautomatisering worden vernieuwd
- De persleiding wordt vernieuwd
- De behuizing wordt vernieuwd en vergroot
- Er komt een tweezijdige vispassage inclusief een leiding onder de weg door naar de boezem
- Herstel en aanpassingen aan verharding en hekwerk

4.1 Uitgevoerde onderzoeken relevant voor de renovatie

Om niet voor verrassingen te komen staan en zorgvuldig te werken, zijn diverse onderzoeken uitgevoerd aan en om het bestaande gemaal.

Onderzoek	Status
Milieukundig onderzoek	Adverbo BV
Asbestinventarisatie	Geen asbest; gemaal uit 2007
Flora en Fauna onderzoek	Ecoloog Brous Ernst; geen onderzoek nodig
Niet gesprongen explosieven	Saricon BV
Cultuurhistorisch onderzoek (archeologische waarden)	n.v.t. Binnen norm roerende activiteiten
Onderzoek kabels en leidingen	Oriëntatie Klic-melding

Milieukundig bodemonderzoek, waterbodemonderzoek en PFAS

De grond onder de asfaltverharding is sterk verontreinigd met PAK, matig verontreinigd met kobalt en licht verontreinigd met koper, kwik, lood en nikkel.

De bovengrond (MM02) is niet verontreinigd met de geanalyseerde parameters.

De ondergrond (M03) bevat lichte verontreinigingen met kwik en lood.

Op basis van een indicatieve toetsing aan het besluit bodemkwaliteit is de grond als volgt geclassificeerd:

- Grond onder asfalt (M01); Niet Toepasbaar
- Bovengrond (MM02); Altijd Toepasbaar
- Ondergrond (M03); Altijd Toepasbaar

Wanneer de analyseresultaten betreffende PFAS en GenX worden getoetst aan de waarden genoemd in het tijdelijke handelingskader, blijkt dat de grond voldoet aan de functieklasse landbouw/natuur bij hogere achtergrondwaarden dan 0,1.

Voor de voorgenomen werkzaamheden is er volgens de CROW400 geen veiligheidsklasse van toepassing

Samenvattend wordt geconcludeerd dat in de grond sprake is van een sterke verontreiniging met PAK. Gezien de vermoedelijke oorzaak wordt nader onderzoek niet zinvol geacht. De aangetroffen sterke verontreinigingen vormen voornamelijk een belemmering voor de voorgenomen werkzaamheden.

Asbestinventarisatie

Het gemaal is gerenoveerd in 2007. In die tijd was gebruik van asbest al verboden.

Flora- en Fauna- onderzoek

Voor de renovatie van het gemaal is geen Flora- en Faunaonderzoek nodig. De "Water werkzaamheden" zijn klein, waardoor onderzoek naar beschermde weekdieren niet nodig is. Het huidige metalen gebouw is ook niet geschikt voor vleermuizen, jaarrond beschermde vogelnesten en muurplanten. Werkzaamheden hebben ook geen negatief effect op beschermde amfibieën, insecten, planten, reptielen, vissen en grondgebonden zoogdieren.

Niet gesprongen explosieven

Saricon BV heeft onderzoek gedaan naar niet gesprongen explosieven. Voor zover bekend hebben binnen het onderzoeksgebied Gemaal Westbroekpolder geen oorlogshandelingen plaatsgevonden. Het terrein van het gemaal is niet verdacht op CE.

Cultuurhistorisch onderzoek

Het gemaal bevindt zich binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Zoeterwoude. De polder heeft een dubbelbestemming Archeologie. De verwachting is dat de grondroerende activiteiten van renovatie gemaal en aanleg vispassage blijft binnen de archeologische onderzoeksnorm van de gemeente. Hierdoor is geen archeologisch onderzoek nodig.

Onderzoek kabels en leidingen

Er is een KLIC-melding gedaan (zie afbeelding in bijlage 1). De Weipoortseweg is een druk tracé met kabels en leidingen. Voor de aanleg van de vispassage en vervanging van de persleiding dient hier goed rekening mee te worden gehouden.

4.2 Uitgangspunten

4.2.1 Planning en aanbesteding

De werkzaamheden buiten kunnen starten, waarschijnlijk vanaf Q3 2022, nadat dit projectplan is vastgesteld en daarnaast de overige benodigde vergunningen en toestemmingen verkregen zijn.

4.2.2 Randvoorwaarden

Rijnland heeft gekozen voor een contractvorm waarbij de opdrachtnemer het detailontwerp maakt. Na het goedkeuren van dit ontwerp en zodra zijn uitvoeringswijze bekend is, zal nog een toetsing plaatsvinden door Rijnland om te bepalen of het werk geen negatieve gevolgen heeft voor het watersysteem.

4.3 Realisatie

Er moet nog een aannemer geselecteerd worden voor dit werk. Voordat de aanbesteding hiervoor kan starten moet de werkbeschrijving (contract) gereed zijn. Op basis van het ontwerp en toestemmingen van de gemeente Zoeterwoude, wordt een uitvoeringswijze bedacht. De werkplannen van de aannemer en eventuele grondwateronttrekkingen worden getoetst aan artikel 3.1 van de Rijnlandse Keur en het Waterbesluit.

4.4 Onderhoud

Het beheer en onderhoud van de hoofdwatgangen en het poldergemaal blijven na renovatie bij het hoogheemraadschap van Rijnland.

5 Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten

De realisatie van het project heeft invloed op de omgeving. Bij de uitvoering van de werkzaamheden en de wijziging van het waterstaatswerk worden belangen van derden in het oog gehouden en waar mogelijk worden nadelige effecten beperkt.

5.1 Impact op de omgeving

De werkzaamheden worden uitgevoerd met zo min mogelijk overlast voor de omgeving. Hierbij kan worden gedacht aan het voorkomen van verkeersbelemmering en geluidsoverlast.

5.2 Beperking nadelige effecten

Teneinde nadelige effecten te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken wordt rekening gehouden met diverse belangen.

- Fietzers en omwonenden worden op de hoogte gebracht van de werkzaamheden door middel van bouwboarden.
- Bij de uitvoering van het werk wordt waar mogelijk overlast voor verkeer voorkomen. Hierbij dient de Weipoortseweg te allen tijde bereikbaar te blijven.
- Werkzaamheden mogen geen schade toebrengen aan bebouwing of wegen. Indien van toepassing wordt voorafgaand aan de werkzaamheden de staat van gebouwen en wegen binnen de invloedzone van het te realiseren werk opgenomen.
- Er zal overdag worden gewerkt en niet in het weekend of tijdens feestdagen.

5.3 Nadeelcompensatie

Vanwege eventuele schadelijke effecten die gepaard gaan met de uitvoering of realisatie van dit project staat het een ieder vrij om met een beroep op artikel 7.14 van de Waterwet en de nadeelcompensatieverordening van Rijnland bij dijkgraaf en hoogheemraden een gemotiveerd en onderbouwd verzoek in te dienen vanwege geleden schade. Dit nadeelcompensatieverzoek wordt door middel van een aparte procedure in behandeling genomen. Na het indienen van het nadeelcompensatieverzoek wordt deze beoordeeld en wordt gezien of er recht bestaat op een tegemoetkoming in de geleden schade.

In plaats van het beperken van schade door middel van een eventueel toe te kennen schadevergoeding kan ook een minnelijke regeling worden getroffen. Rijnland zal hierbij aansluiting zoeken bij eventueel door Rijnland opgestelde nadeelcompensatierichtlijnen.

6 Besluitvormingsprocedure

Dit projectplan is een besluit op grond van de Algemene wet bestuursrecht. Dit besluit is voorbereid door toepassing van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Het verloop van de procedure op grond van titel 4.1 ziet er als volgt uit:

Dit projectplan is namens dijkgraaf en hoogheemraden vastgesteld. De vaststelling van dit projectplan is bekendgemaakt in het digitale Waterschapsblad. Het projectplan is in werking getreden na deze bekendmaking. Vervolgens kan gedurende een periode van zes weken door belanghebbenden schriftelijk bezwaar worden ingediend tegen het projectplan bij dijkgraaf en hoogheemraden van het hoogheemraadschap van Rijnland. Indien bezwaar wordt ingediend volgt een bezwaarschriftenprocedure die uitmondt in een heroverweging van het projectplan door het college van dijkgraaf en hoogheemraden. Uit deze heroverweging volgt een gegrond- of een ongegrondverklaring van het bezwaar. Tegen een beslissing op bezwaar kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de rechtbank Den Haag.

[illegible]